

Latweefchu Uwises.

Nr augstas Gewefchanas = Kummiffiones fiaau un nowehleschanu.

Nr. 15. Zettortdeenâ 15tâ April 1826.

No P e h t e r b u r g e s.

Dewinapazmitâ Merza, tanni deenâ, kad preefsch 12 gaddeem muhsu Kreewu karra spehfi Sprantschu semines wirspilfatâ Parisê eegahje un to usnehme, scheid leela munstereschana ar wisseem gardes = un zitteem karra pulkeem bija. Wiffi, kas tanni deenâ tur pee usnemshanas fchi pilfata flacht bijuschi, ar to gohdasihmi pir-mâ reisê bij puschfoti, ko jau nelaika Keisers teem bij nodohmajis un schis muhsu Keisers un Kungs tai wakkara preefsch schihs deenas lizzis isdallit. Schi gohdasihme irr no sudraba, us weenu pussi *Alexandera* gihnis, us kam starri spihd no tabs ajs tabs Deewa ap-gahdaschanas; us ohiru pussi irr rakstihst: Par to usnemshanu ta Parisê pilfata, tanni 19tâ Merza 1814. Ta irr nessama pee bantes, kas us pussi silla un us pussi melna un dseltana irr, pehz tahm wisaugstakahm Kreewu walstis gohdasihmehm, ta swehta *Andreija* un ta swehta *Jurga*. Pehz muhsu Keisera pawehleschanas ir wiffi tee karra wihri scho gohdasihmi dabbus, kas lihds to 19tu Merza deenu 1814 pateesi prett eenaidneeku karra deenestâ bija.

No Grohbines 2trâ Aprila deenâ.

Zsgahjuschá swehtdeenâ tappe muhsu nelaika schehliga Keisera *Alexandera* peeminneschanas deena ar ittin leelu gohdu muhsu basnizâ swinneta. Paschá basnizâ, altaris, kohris un spreddika frehlis bija pagallam ar melnu wad-malu aptehrpti; Keisera frehlis bija ar mel-nahm un baltahm drahnahm so jauki puschfohts, un nelaika *Waldineka* bilde, fohschâ truhres-apgohdaschanâ ar zipressu-krohni pa wirsu, pee ta wiffai draudsei bija skattama. Pee altara, ehrgelhem, lohgeem, luktereem un basnizas simse

wisapfahrt bija truhres-sihmes redsamâs un wairak ne kâ simts swezses basnizâ spihdeja. Tee leelaki behrni no wiffahm skohlahm kirspehlê, wairak ne simts, ihpaschá weeta preefsch altara bija sehduati, un til labbi no puischeem kâ no meitahm dauds bija pehz truhres wihses isgehrbti. Pehz spreddika tee ar mahzitaju un wiannu skohl-meistereem, bes draudses, weenu ihpaschu gohda dseesmu nodseedaja, un schê tappe red-sehts, ka lihds 30 no scheem behrneem to no rohkas raksta papihra jau lassih mahzeja. Rahds preeks tas buhs bijis wezzakeem! Kas to preefsch 20 gaddeem irr redsejis? — Schi deena pee mums arri zaur mihlestibas dahwa-nahm tappa pagohdinata, kurras lai schê par jauku peeminnu stahio: *Wezza* *Ilgu* zeeniga mahte, atraitne no *Offenberg*, feschu rublus schkinkoja, lai par teem *Ilgu* skohlai par labbu grahmatas pirktu. *Ilgu* pagasts tanni deenâ faruus nabbagus pameeloja, un sohlija pee pir-ma lihka, kas pehz jaunu kappu-wahrtu ustai-fishanas rakta tapschoti, wehl naudu famest un nabbagus apdahwinah. Saweeses pagasts bija trihs rublus sudraba samettis, skohlas grahma-tas nopirkt. Kapsehdes pagasts faruus nabba-gus ar maifi un pawalgu, drahnahm un arri ar naudu apschkinkoja. Medseneeki linnu, willu un zindus, ko samettuschi bija, nabbageem isdallija. No *Lahschu* pagasta wehl gaidams, ko darrihs; lihds schim 37½ sudraba kapeiki no diwi wihreem, grahmatu nopirfshanas dehl, dohti. *Dorupes* un *Baidseles* zeemi apneh-mahs, weenu gaudenu fainneeka dehlu par skohl-meisteru list usmahzihht un to schinnis zeemas saweem behrneem par labbu, famehr dsihws buhs, turreht. *Grohbines* pilfata ikfatis nab-bags 24 sudraba kapeikus dabbuja un dauds tappe nammos meeloti. — Lai schihs dahwa-

nas arri ne buhtu leelas, tomehr winnas teizamas, jo kas spehji schinnis gruchtos laifos un pawassarâ dauds doht? — Lai nu schè wehl nahk ta

Gohda un peeminneschanas dseefma, fo
skohlu = behrni Grohbines basnizâ
dseedajuschi.

Basnizas Fungs:

Swehtigi irr, kas eefsch ta Kunga mirst, Alleluja.

Dseedatais:

Lee duss no sawahm darboschanahm, Alleluja.

Skohlu = behrni:

Eefsch ta Kunga mirst, kas schè
Deewa Kunga darbus strahdais,
Un kas taisnâ dwehsele
Labbu darriht allasch gahdais;
Mirstohst tahds ween meerâ duss,
Weidstis semmes darbinus.
Eefsch ta Kunga nomirris,
Kas mums ilgi bij par Tehwu.
Waldischanu pabeidstis,
Tas nu nogahstis pee Deewu.
Newihstamais debbes = gohds
Lohp tam tur par algu dohts.

Basnizas Fungs:

Laisnu dwehseles irr Deewa rohkâs, Alleluja.

Dseedatais:

Un ne kahda mohziba tahs ne aiskarr, Alleluja.

Skohlu = behrni:

Laisnais waldnecks, tâlihds arr'
Deewa Tehwa rohkâs effi.
Mohziba tew ne aiskarr,
Jo tu wisseem preeku nessi.
Willis tâ kâ buhdinas
Bij zaur tewim laimotas.
Lai tad Alekxanderam
Karstu pateizibu nessam!
Paldeews winna padohman,
Zaur to gohdâ zelti effam.
Deews! lai swehtâ meerâ duss,
Kas irr mihleis semneekus! —

Basnizas Fungs:

Ta Kunga schelastiba paleef muhscham pee teem
kas winnu bihstahs, Alleluja.

Dseedatais:

Un winna taisniba lihds behrnu behrneem, Alleluja.

— 3.

Tas neredstigs Indrikkis Aprikkôs diwi jau-
kas dseefmas, weenu us muhsu nelaika Keiseru
Alekxanderu un ohtru us muhsu jaunu
Keiseru Nikolai irr isdohmajis. Eefsch
tahs pirnas winsch aprauda, ka Alekxan-
ders, tas tehws sawu tautu, tik drihs no
sawu behrnu widdus schlihrees; — bet ar firds-
lihgsnibu winsch reds, kâ engelischgi gawiledami
to sawâ pulkâ usnem, un kâ Deews winnu ar
gohda = frohni puschko, eefsch furra winna tautu
mihlestibas = un pateizibas = affaras irr eepihtas
un kâ Deewa swaighnites spihd. Ur noskummu-
schu firdi winsch runna no tahm behdahm, fo
Keisereene mahte un Keisereene atraitne
taggad zeech; bet ar swehtu tizzibu sawu firdi
us augschu zilladams, winsch isfauz: „Tur,
„winnas faules jaukôs klaijumôs, buhs ta fa-
„eeschanas stundina, tur taps tahs behdas par
„preeku un tahs ruhktas affaras no winnu
„waiga schahwetas.“ — Eefsch tahs ohtras
dseefmas winsch ar lihgsnu firdi apdseeda muhsu
jaunu Keiseru Nikolai, kas no Deewa
isredsehts irr par sawu tautu tehwa un aplaimo-
taju. Deewa swehtiba lai pee Ta paleef eefsch
wissas winna buhschanas! lai Alekxandera
preekschihme, kâ eefsch selta rakstita, tam alla-
schin preekschâ stahw! lai winna pawalstneeki
zaur pateizigu mihlestibu un paklausibu winnam
tahs waldischanas gruhtu nastu weeglina: tad
seedahs Kreewu = walstis kâ pulku lauks, un buhs
Sahlemer lihdtiga, fur mahjo meers un taisniba
un atskann swehta lihgsniba. — Dianna!
fauhdams muhsu jaunam Keiseram, winsch
wissas luhgschanas un wehleschanas debbes-
tehwa flehpt leef, un „Amen!“ skann no deb-
besim eefsch winna firds, un „Amen!“ irr tas
pehdigs wahrds eefsch winna dseefmas. — Bet
kad schahs dseefmas par garras irr un weena
12 un ohtra 18 perschus, katris no 7 rindehm
faturr, tad meh's tahs ne warram sawâs lap-
pinâs usnemt.

Dasch awisu lassitais, ta warrena un angsta
Kreewu Keisara Alekxandra mirschanu
peeminnoht, warretu jautah: Woi arri zittu
tautu Behnini jeb Keisari mirruschi muhsu laifos,

un kas no teem gan buhtu japeeminn? Tahdam lassitajam warr gan atbildeht, ka us wisseem trohneem jeb augsta gohda krehfleem mirstami kungi sehseh, kas sawu laiku nodsihwojuschi, arri pee Deewu noeet. Ta tad irr mirruschi:

1820tā gaddā. **Engellenderu Kehninsch, Jurgis tas treschais, tohti wezš kungs no 82 gaddeem, kas 60 gad- dus walbijis bija.**

1824tā gaddā. **Sprantschu Kehninsch, Luddikis tas astonpadesmis tais, kas irr 68 gaddus wezš tappis un tas patš, kas karrā-laikā arriđsan kahdu brihdi muhsu Jelgawas pilli mah- joja.**

1825tā gaddā.

1) **Neapeles Kehninsch, Italias sem- mē, Werdinants tas pirmais, kas 74 gaddus wezš tappis un ittin jaunš waldischanu usnehmis, to 66 gaddus bija turrejis.**

2) **Baijeru semmes Kehninsch, Bahz- semmē, ar wahrdu Maksimilians Johseps, 70 gaddu wezzumā pehz 27 waldischanas gaddeem.**

3) **Muhsu dahrgs un nepeemirstams Keisars un Kungs, Aleksanders tas pirmais, 49 gaddus wezš, un gan drihs 25 gaddus pahr mums iswal- dijis.**

1826tā gaddā **Portugihseru Kehninsch, Jahnis tas festais, 59 gad- dus fadsihwojis un 10 walbijis.**

Kad zitti semmes walbineeki spohschahm swaig- snehm lihdsinajami, kas sawu laiku spihdejuschas noeet, tad ar Aleksandru leela labdarri- schanas un schehlastibas faule nogahjusti, kahdu pafaule tik lehti wairs ne dabuhš redseht!

— 3.

Teefas fluddinaschanas.

Kad pee ta aisbehguscha salbata Friz Jahna, kas us Dauskes pilskunga teesu tappis eesuhthts, 12 rubli un 60 kapeiki sudraba daschas weetas winna meefas paslehpti un wehl weens sudraba kabbata pulkstens,

wena sudraba pehrku wirkne, 2 sudraba apseltofi laulibas grebseni, 1 sudraba breeze, wena masaka apseltofa sudraba breeze, 2 pahru wadmallu bisku, 2 barribas zekka sohmas un zittas masakas leetas irr tappuschas atrastas; tad wissi, kam tahs peederretu, tohp uesaukti, wisswehlaki lihds 30tu Aprila deemu schi gadda scheid peeteiktees un pehz taisnas parahdi- schanas, ka tahs winneem pateesi peederr, sawas leetas atnemt, zittadi pehz schi nolikta termina schahs peeminnetas leetas tam augstam krohnam par labbu taps pahrhohtas. Dauskes pilskunga teesā 19tā Merza 1826.

Us pawehleschanu,
E. G. Lottien, aktuahrš.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreemu Walsis u. t. j. pr., tohp no Wehrgallas pagasta teefas wissi tee, kam taisnas prassichanas pee ta Wehrgallas fainneeka Pawara Martsha irr, par kurra mantahm truhkuma pee inventariuma un zittu parradu labbad konkurse spreesta, scheidan aizinati un sasaukti, lai diweju mehneschu starpa, prohti lihds 29tu Meija mehnescha deemu schi gadda, kas tas weenigais un issehghschanas termins buhs, woi paschi, woi zaur weetneeku, kur tahs peenemmams, pee schihs pagasta teefas pee- teizahs, un tad sagaida, ko schi teefa pehz likumeem spreedihs. To buhs wehra nemt! —

Ur Wehrgallas pagasta teefas appatschraistu un sehgele islaisis 29tā Merza deenā 1826. 3

(E. W.) ††† Bruera Jannis, pagasta wezzalais.
J. F. Skrey, pagasta teefas srihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreemu Walsis u. t. j. pr., tohp no Jaun-Auzes pagasta teefas wissi parradu deweji to Jaun-Auzes isliktu fainneeku Sohdeneku Ansa, Sohdeneku Dahwa un Tiltaischu Ansa, par kurru mantahm dehl leeceem parradeem konkurse spre- sta, tadehl zaur scho teefas fluddinaschanu aizinati, lai, wisswehlaki 14tā Mei schi gadda pee schihs pa- gasta teefas teizahs, un tad sagaida, ko teefa pehz lik- umeem spreedihs.

Jaun-Auze 16tā Merz 1826. 2
(E. W.) Jaunsemn R. Neuland, pagasta wezzalais.

(Nr. 23.) E. C. Affermann, pagasta teefas srih- weris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreemu Walsis u. t. j. pr.,

tohp no Reschumuischas pagasta teefas wiffi parrad-
neeki tahs Jehkabamuischas fainmeezes Waltuschke
Unnes, kurra sawas mahjas labprahtigi atdohd, us-
faukti, few pee saudeschanas sawas teefas, eeksch to
laiku no 2 mehnescheem, un wifschwelaki lihds 5tu Zuhni
fchi gadda pee schihs teefas peeteiktees, zittadi ne taps
ne weens wairaf klausihst.

Reschumuischas pagasta teefa 24ta Merza 1826. 2

††† Kubling Kristap, peeschdetais.

(Nr. 103.) Janischewsky, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsis u. t. j. pr.,
tohp no Santes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas
taifnas prassifchanas pee Santes fainneeka Tschabbe
Frizz buhtu, kas no sawahm mahjahm islikts, aizi-
nati, lai pee schihs teefas lihds 23schu Aprida mehne-
fcha deenu fchi gadda teizahs. Santes pagasta teefa
27ta Merza 1826. 2

Santing Anfs, pagasta teefas wezzakais.

Borokewiz, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us spreedumu tahs Kerklinges pagasta teefas tohp
wiffi, kam kahdas taifnas prassifchanas pee ta Ker-
klinges fainneeka Nikkusaitte Jahna, par kurra mantu
dehl truhkamu inventariumu un zittu parradu zaur
fchihs teefas spreedumu konkursis nolikts, tohp aizi-
nati, lai, pee saudeschanas sawas teefas, lihds 10tu Mei
mehnescha 1826 pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Kerklinges pagasta teefa 20ta Merza 1826. 2

††† Kihfche Mattihs, pagasta wezzakais.

Friedrich Braun, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Dohbeles pagasta teefas wiffi parradu bewaji ta
islikta fainneeka Jaska Frizza no Miltinu pagasta, par
kurra mantu, dehl truhkuma inventariumu un zittu
parradu, zaur schihs teefas spreedumu konkursis no-
likts, tohp aizinati, lai, pee saudeschanas sawas tee-
fas, lihds 1mu Mei 1826 pee schihs teefas ar
sawahm prassifchanahm peeteizahs.

Dohbeles pagasta teefa 3schu Aprida 1826. 2

(S. W.) C. Bluhmensfeld, pagasta wezzakais.
(Nr. 99.)

Wiffi tee, kas kahdas taifnas prassifchanas pee tahs
mantas ta nomiruscha Dundangas fainneeka Dum-
berschall Lappin, par kurra mantahm konkurse spre-
sta, dohnia turrecht, teef scheitan no schihs pagasta
teefas aizinati, lai wifschwelaki lihds 13tu Mei meh-
nescha deenu fchi gadda, pee schihs teefas atfanzahs
un sawu prassifchanu, ka peenahfahs, usdohd, jo
pehz nolikta laika tahdas atfaukschanas ne taps pee-
nemtas. Ko buhs, kam dakta irraid, wehra nemt.

Dundangas pagasta teefa 13ta Merza mehnescha
deena 1826. 2

(S. W.) L. Buhneek, preekschfchdetais.

(Nr. 44.) B. Stavenhagen, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Ja kam kahda parradu mekleschana pee ta Pobusches
muischas fainneeka Bahlin Janne, kursch sawas
mahjas nodohd, tas tohp ar sawahm taifnahm prassi-
fchanahm wifschwelaki lihds 17tu Aprida fchi gadda pee
fchihs muischas pagasta teefas aizinahst fewi peeteik-
tees, kur tad pehz likkumeem taps nospreestis. Pobu-
fcha pagasta teefa 16ta Merza 1826. 1

††† Jaunzeem Anfs, pagasta wezzakais.

F. Doelsner, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Trihs pazmit daschadi fewwifschku lakkati, ka arridsan
weens nasis un zittas kuller un malki irraid pee schihs
teefas, ka no weena sagla pee winna behgschanas
atfahstas, nodohdi tappuschu. Tas tohp zaur scho un
ar to peeminu preeksch sinnas nestis, ka tas, kam pee-
derr, pehz prettinemfchanas to lakkatu, eeksch laiku no
6 neddelahm no appakschrafsitas beenas scheitan
buhf meldetees, jeb sagaida, ka pehz pagahjuscha laika
tee lakkati pagasta lahdei par labbu, ka peenahfahs,
taps pahrdohdi. Krohna Wirzawas pagasta teefa
5ta Aprida 1826. 2

††† Gindul, pagasta wezzakais.

(Nr. 94.) Fr. Henko, pagasta teefas ffrihweris.

Zitta flubdinafchana.

Kad eeksch Krohna Pridiklustes muischas weenas
mahjas taggad tufschas, kur weens par fainneeku
warr ee-eet, tad lai tas, kas schahdu fainneeka
buhfchauu gribb usnemt, eeksch Krohna Pridiklustes
muischas pee tahs muischas waldischanas peetei-
zahs. 3

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 143.